

Európában, bizonyos időszakokban pedig nagyhatalmi politikát folytatott. Nem szabad túlmisztifikálni ennek a korszaknak a jelentőségét, az mégis tény, hogy I. Károly az 1330-as évek elejére a térségben kvázi a mérleg nyelve volt, elképzelései szerint tudta alakítani a diplomáciai folyamatokat és ügyes politikájával hosszú távon volt képes rendezni ezen országok problémáit. Károly reálpolitikus volt, saját érdekei szerint cselekedett, a külső körülmények pedig mind az ő malmára hajtották a vizet. Sikerült elérnie azt, hogy János, Csehország királya annyi háborúskodás után lemondjon a lengyel koronára támasztott igényéről, ráadásul azt is elérte, hogy egyik fiának biztosítsa Lengyelország trónját, amit a csehek is elfogadtak. Hogyan sikerült ezt elérnie Károlynak? Mivel járult ehhez hozzá a visegrádi kongresszus? Mi volt Károly szerepe ezen a találkozón? Tanulmányom ezekre a kérdésekre igyekszik választ adni.

Ihász Barbara (SZTE)

Egy hugenotta elmékedései: François Hotman Francogallia-ja

François Hotman a magyar olvasóközönség számára az ismeretlen, avagy az alig ismert nevek közé sorolható, jóllehet a 16. századi Franciaország egyik legkiemelkedőbb teoretikusát tisztelhetjük benne. Jelentőségének legjobb mutatója, hogy Jean Bodin abszolutizmuselmélete tulajdonképpen Hotman fő művének, a *Francogallia*-nak a tételes cáfolata.

Hotman a pamfletirodalom fénykorának meghatározó szerzője, fő műve a korszak hugenotta eszméinek szintézise. A *Francogallia* forradalmi eszméivel hivatkozási alapot teremtett a protestánsok célkitűzéséhez, úgy, mint: vallásszabadságuk kivívása, a zsarnokság megakadályozása, politikai jogaik és befolyásuk előremozdítása. A *Francogallia* egyes fejezetei a szerző jelentős történetírói munkásságáról tanúskodnak, a frankok eredetét, nyelvét és történetét tárgyalják. Mindemellett a mű kulcsfontosságú részeit a kálvinizmus társadalmi, politikai doktrínáit is magába foglaló és azokat kiindulási alapnak tekintő, az állam kormányzására és felépítésére vonatkozó fejezetek adják. Ideája egy olyan állam, ahol az intézmények eleven gátjai a zsarnokság kialakulásának.

A vallásháborúk uralta 16. századi Franciaország az erős kezet kereste, ezért Hotman önkényellenességében a lázadó hugenottát és az állam tekintélyének további gyengítőt látta. Vele ellentétben Jean Bodin volt az, aki a tárgyalt korszak nagy teoretikusa lett, kidolgozva a szuverén állam elméletét.